

Какви права имам като жертва на престъпление?

Никой не е подгответен, да бъде жертва на престъпление. Независимо от това, дали се касае за джебчийска кражба, тежка телесна повреда или друго престъпление: В следствие на престъплението човек е наранен, разстроен и често не знае, какво трябва да се направи. Този информационен лист трябва да Ви даде първоначална представа, къде ще намерите помощ в такава ситуация и какви права имате.

Кой може да ми помогне?

Консултации и помощ предлагат организациите за оказване на помощ на жертвии на престъпления. В консултативните центрове работят специално обучени жени и мъже, които имат голям опит с хора във вашето положение, които искат да Ви изслушат и да Ви помогнат. В зависимост от тежестта на случая те могат да ви предоставят и друга помощ, напр. психологична или терапевтична помощ.

Информация, към кого можете да се обърнете, ще намерите тук: (Website BMJV, QR-Code). Иначе всяко управление на полицията или търсene в онлайн базата данни за пострадали от престъпления (www.odabs.org <<http://www.odabs.org>>) могат още да Ви помогнат.

Как мога да съобщя за престъпление и какво ще се случи тогава?

Ако искате да съобщите престъпление, можете да се обърнете към всяко управление на полицията. Ако вече сте подали съобщение за престъпление, не можете просто да го изтеглите, тъй като разследващите органи (полиция и прокуратура) принципно трябва да преследват всяко съобщено престъпление.

Само при някои дребни престъпления (като например обида или материална щета) жертвата може да определи, дали да се преследва деянието. Поради това тези деяния се наричат престъпления от частен характер: Наказателното преследване по правило се осъществява само по молба, тоест само, ако Вие като жертва на престъплението изрично желаете това. Вие трябва да подадете тази молба в рамките на три месеца, след като сте научили за деянието и личността на извършителя.

Какво се случва, ако не владея или трудно разбирам немски език?

Това не е от значение. Ако желаете да подадете съобщение, ще Ви бъде оказана помощ. Ако бъдете разпитвани като свидетел, имате право, да бъде привлечен преводач.

Каква информация мога да получа за наказателното производство?

Ако сте станали жертва на престъпление, не получавате винаги автоматично информация по наказателното производство. Вие трябва да кажете, най-добре веднага в полицията, желаете ли информация и каква информация желаете. Ако желаете такава, ще бъдете информирани за следното:

- Вие ще получите кратко писмено потвърждение на Вашето съобщение за извършено престъпление.
- Ще Ви бъде съобщено, ако прокуратурата е прекратила производството, т.е. не е повдигнала обвинение в съда.
- Вие ще бъдете информирани, кога и къде ще се проведе съдебното заседание и какво обвинение е предявено на обвиняемия или обвиняемата.
- Ще Ви бъде съобщен резултата от съдебния процес, т.е. дали има оправдателна или осъдителна присъда или производството е прекратено.
- Вие ще получите информация за това, дали обвиняемият или обвиняемата са задържани в арест.
- Ще Ви бъде съобщено, дали на обвиняемия или обвиняемата е забранено да контактува с Вас.

Освен това във всеки отделен случай Вие можете да поискате, да получавате справки или копия от делата. Това може да бъде, например след пътна злополука, скица на мястото на злополуката, която Ви е необходима, за да изисквате обезщетение за материални или неимуществени щети. Ако нямate право на граждансki иск в наказателния процес (за граждансki иск в наказателния процес четете по-долу), трябва да обосновете молбата си, тоест да обясните, защо Ви е необходима тази информация от документите.

В отделни случаи може да има изключения.

Вашето показание като свидетелка или свидетел

Ако сте станали жертва на престъпление, Вие сте много важни за производството като свидетелка или свидетел. По правило вие давате своите показания в полицията. В много случаи по-късно трябва да дадете показания и пред съда. Само в изключителни случаи, например ако сте женени за обвиняемото лице или сте роднини, можете да откажете да давате показания, тогава не трябва да казвате нищо.

Но при разпита трябва да кажете Вашето име и адрес. Може да се направи изключение, ако съществува особена заплаха. Това може да бъде например случай, в който някой Ви е заплашил, защото искате да дадете показания. Тогава не трябва да посочвате частния си адрес. Вместо това, трябва да посочите друг адрес, на който можете да бъдете намерени. Това може да бъде например организация за оказване на помощ на жертви на престъпления, с която контактувате.

Даването на показания като свидетелка или свидетел със сигурност е изключителна ситуация за Вас, която може да бъде много натоварваща. Поради това на разпита можете да заведете придружител. Това може да бъде роднина или приятел. Това лице може да присъства на разпита и само в изключителни случаи може да бъде изключено. Естествено Вие можете да бъдете придружавани от адвокат. В особени случаи, за времетраенето на разпита, е възможно да Ви бъде назначен адвокат на държавни разноски. Ако сте на мнение, че за разпита, независимо дали чрез полицията, прокуратурата или съда, се нуждаете от такава помощ, попитайте преди разпита лицето, което провежда разпита!

Ако деца или младежи са станали жертва на физическо или сексуално насилие, има възможност за професионално придружаване и полагане на грижи по време на цялото производство, така наречената психосоциална помощ по време на производство. В отделни случаи също и възрастни жертви на тежки престъпления с физическо и сексуално насилие се нуждаят от такава помощ и я получават. Психосоциалната помощ по време на производство е безплатна за жертвата, ако е потвърдена от съда. Попитайте в полицията или в организация за оказване на помощ на жертви на престъпления. Те могат да Ви дадат още информация. Можете да откриете повече информация относно психосоциалната помощ по време на производството и в интернет на адрес www.bmjjv.de/opferschutz, в раздел „Психосоциална помощ по време на производството“.

Мога ли да се включва в наказателното производство като частен обвинител?

Ако сте станали жертва на определени престъпления, можете да се явите в производството като частен обвинител. Тук се включват, например насиливане, сексуално насилие, опит за убийство или деяние, довело до убийство на близък човек. В такъв случай имате особени права. Например, за разлика от другите свидетели, Вие можете да участвате винаги в съдебното заседание.

Кой заплаща на моя адвокат?

Ако ангажирате адвокат, могат да възникнат разходи за Вас. Ако обвиняемият или обвиняемата бъде осъден, той или тя трябва да поеме Вашите разноски за адвокат. В действителност не всички осъдени са в състояние да заплащат действително разходите. Поради това е възможно, Вие сами да си поемете разходите.

В специални изключителни случаи можете да поискате от съда, да Ви бъде назначен адвокат за държавна сметка. Това са случаи, например при тежки престъпления с физическо и сексуално насилие или ако близки роднини, например деца, родители или брачни партньори са починали в следствие на престъплението. В този случай няма значение, дали имате средства или не.

Също и при други случаи можете да поискате от съда финансова помощ за адвокатска помощ. Това може да е случай, ако имате нисък доход и имате право да се включите в производството като частен обвинител.

Обезщетение за материални и неимуществени щети

Претърпели сте материални щети в следствие на престъпление или желаете да получите обезщетение за неимуществени щети? Желаете да предявите този иск още в наказателното производство? Това обикновено е възможно (така наречено присъединено производство). За целта трябва да подадете молба. Това можете да направите още когато съобщавате за престъплението.

Естествено Вие имате и друга възможност да предявите иск за обезщетение за материални и неимуществени щети в друго производство, т.е. не пред наказателния съд, а пред гражданския съд. И тук можете да поискате от съда финансова помощ за консултация с адвокат, ако имате много нисък собствен доход.

Какви други права имам?

Вие сте претърпели насилие и в следствие на това имате здравословни проблеми? Тогава Вие можете да получавате държавни помощи съгласно Закона за обезщетение на жертвите на престъпления, ако се касае за лекарско или психотерапевтично лечение, грижи и помощни средства (напр. патерици, инвалиден стол) или пенсионни плащания (напр. за компенсиране на загуби в доходите). Кратка молба можете да подадете още в полицията.

Ако сте жертва на екстремистки посегателства или терористични престъпления, можете да кандидатствате за финансови помощи във Федералната служба на правосъдието. Там ще научите всичко за условията и процедурата:
www.bundesjustizamt.de/ (ключова дума: Härteleistungen/Opferhilfe)

Като жертва на домашно насилие може би имате и други права съгласно Закона за защита от насилие. Например можете да подадете молба в брачната колегия на съда, да бъде забранено на извършителя, извършителката, да контактува с Вас. При определени обстоятелства съдът може да Ви разреши, да ползвате самостоятелно жилище, което до сега сте ползвали заедно с извършителя, извършителката. Необходимите молби можете да подавате или в писмена форма в районния съд или да бъдат протоколирани на място. Не е необходимо да бъдете придружавани от адвокат.

Какво представлява извънсъдебното помирително производство?

Така се нарича процесът, който преди всичко трябва да помогне на жертвата на престъплението, да преодолее претърпяната несправедливост. За разлика от нормалните наказателни производства на извършителя или извършителката трябва конкретно и пряко да се разясни, какви щети и травми е нанесло неговото или нейното деяние на жертвата. Това може да засяга материални щети, които е претърпяла жертвата в следствие на престъплението или душевни травми, лични обиди и предизвикани от деянието страхове. Извънсъдебното помирително производство не се провежда пряко волята на жертвата и само тогава, когато извършителят или извършителката сериозно изразят воля, да поемат отговорност за деянието. В подходящи случаи извънсъдебното помирително производство може да послужи за самостоятелно преодоляване на конфликта от жертвата и възстановяване на правния ред. Често това производство се предизвиква още от прокуратурата или полицията. То не се включва в същинското наказателно производство и се провежда извън наказателното производство. За целта има специални места и организации, които назначават обучени посредници.

Още информация за извънсъдебното помирително производство и за организацията, които го провеждат във Ваша близост, ще намерите в интернет, например на адрес <http://www.toa-servicebuero.de/konfliktshlichter> или също <http://www.bag-toa.de/>.

Брошури и насочващи линкове

Информация относно защита на жертвите ще намерите на интернет страницата на Федералното министерство на правосъдието и защита на потребителите (BMJV). Там ще намерите и линкове към съответните интернет страници на отделните федерални провинции (с указания за организацията за оказване на помощ на жертвии на престъпления на място) и линкове към онлайн бази данни за пострадали от престъпления (ODABS (ще бъде включено): QR код или <http://www.bmjv.de/opferschutz>

Още спомагателна информация ще намерите в следните брошури:

- „*Opferfrei!*“ (*Ръководство за жертви на престъпления*)
- „*Ich habe Rechte*“ (*Аз имам права*)
- „*Mehr Schutz bei häuslicher Gewalt*“ (*Повече защита при домашно насилие*)
- „*Beratungs- oder Prozesskostenhilfe*“ (*Финансова помощ за консултации и съдебни разноски*)
(на www.bmjjv.de/publikationen)
- „*Hilfe für Opfer von Gewalttaten*“ (*Помощ за жертви на насилие*)
www.bmas.de/ (*ключова дума: Hilfe für Opfer von Gewalttaten*)

Поръчване на публикации

Интернет: www.bmjjv.de

По пощата: Publikationsversand der Bundesregierung,
Postfach 48 10 09, 18132 Rostock

Телефон: (030) 18 272 272 1 Факс: (030) 18 10 272 272 1